

DATUM 14-12-2021
AAN Provinciale Staten Utrecht
VAN Gedeputeerde Arne Schaddelee
DOORKIESNUMMER =

ONDERWERP Rioolwaterzuiveringsinstallatie Overvecht, Utrecht

In dit memo worden de bestuurlijke acties op een chronologische wijze weergegeven. De acties zijn er tekens op gericht om tot de aanpak van de stankoverlast afkomstig van de RWZI Utrecht te komen. Verder zijn in het bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de registratie van klachten en meldingen betreffende stankoverlast. In dit traject zijn concrete uitvoeringsafspraken gemaakt tussen de RUD Utrecht en HDSR. Tot slot is de communicatie besproken.

Het startpunt voor deze chronologische weergave is de Raadsinformatiebijeenkomst van 7 juli 2020 van de gemeente Utrecht. Per bestuurlijk overleg worden de afspraken benoemd.

1. Raadsinformatiebijeenkomst, 7 juli 2020

In deze raadsinformatiebijeenkomst hebben de gemeenteraadsleden van Utrecht op een bestuurlijk overleg aangedrongen tussen de eigenaar van de RWZI, het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht. De provincie heeft de rol van bevoegd gezag op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor de RWZI. Namens de provincie heeft de RUD Utrecht de omgevingsvergunning verleend, houdt toezicht op de naleving van de milieuwetgeving en behandelt de klachten en meldingen van overlast.

2. Bestuurlijk overleg tussen HDSR, gemeente en provincie Utrecht, 9 september 2020

De bestuurlijke vertegenwoordiging bestond uit Hoogheemraad de heer Jansen op de Haar, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, de Wethouders de heren Diepeveen en Eerenberg, gemeente Utrecht en Gedeputeerde de heer Schaddelee, provincie Utrecht.

In dit overleg is de werking van de vernieuwde RWZI en de nog niet goed functionerende geurbehandeling besproken in relatie tot de ervaren stankoverlast voor omwonenden. In het verlengde zijn afspraken over communicatie gemaakt. In het overleg is afgesproken dat:

- een centraal meldpunt voor stankklachten afkomstig van de RWZI wordt ingesteld. Dit betreft het klachtenmeldpunt van de RUD Utrecht;
- een protocol wordt opgesteld waarin de uniforme wijze van klachtenbehandeling wordt vastgelegd;
- een bewonersbrief opgesteld (*zie bijlage Bewonersbrief 16 oktober 2020*).

Verder wordt de van toepassing zijnde geurnorm besproken. HDSR gaat uit van de toetsingswaarde van 1,5 odour /m³ als 98-percentielwaarde voor geurgevoelige objecten, zoals in de vergunningvoorschriften is opgenomen. Dit is volgend volgens de provincie Utrecht onjuist. Omdat het een nieuwe installatie betreft is volgens oordeel van de provincie Utrecht de norm 0,5 odour /m³ als 98-percentielwaarde. De afspraak wordt gemaakt om een juridisch onderzoek naar de van toepassing zijnde norm uit te voeren.

3. Bestuurlijk overleg tussen HDSR, gemeente en provincie Utrecht, 11 januari 2021

De bestuurlijke vertegenwoordiging was gelijk aan het bestuurlijke overleg van 9 september 2020.

In dit overleg geeft HDSR een update over de in oktober 2020 genomen maatregelen, namelijk het plaatsen van actiefkoolfilters. Dit betreft een tijdelijke installatie die de luchtstroom afkomstig van de lavafilters behandelt. Bij goed functioneren van de actiefkoolfilters is het de bedoeling van HDSR deze opstelling om te bouwen naar een permanente installatie. HDSR meldt dat de actiefkoolfilters goed functioneren. Om een constant rendement te garanderen, en daarmee stankoverlast te voorkomen, zijn de filters in serie geplaatst.

Er worden afspraken gemaakt over de inzet van een Technisch beraad van HDSR, RUD Utrecht en Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) (geurspecialisten) en provincie. Het Technisch beraad begeleidt het geuronderzoek dat door Olfasense in de zomer 2021 wordt uitgevoerd. HDSR is opdrachtgever voor dit onderzoek.

De provincie Utrecht heeft op basis van toezichtonderzoek geconstateerd dat er in 2020 15% meer slib is aangevoerd dan is vergund. HDSR geeft aan dat zij er alles aan gaan doen om qua slibbehandeling binnen de vergunde hoeveelheden te blijven.

De inzet van zogenaamde e-noses, een vorm van elektronische geurbewaking, wordt besproken. Overeen wordt gekomen om het aspect e-noses opnieuw te beoordelen, als er sprake is van een beheersfase. Dat is nu nog niet het geval, de stankoverlast is teruggedrongen maar wordt nog niet structureel beheerst.

Er wordt tot een vervolg bewonersbrief besloten (*zie bijlage Bewonersbrief 26 januari 2021*)

4. Geurnormering Rioolwaterzuivering Overvecht

Op 25 februari '21 is in het eerste Technisch beraad, naast de bespreking van de installatietechnische interventies, door HDSR de geurnormering aan de orde gesteld. In bedoeld ambtelijk overleg is overeengekomen dat de provincie in haar rol van bevoegd gezag voor de Wabo een brief aan HDSR stuurt over de geurnorm. Dit om officieel een uitspraak te doen over de norm waarop wordt toegezien.

In opdracht van de provincie is door Pels Rijcken, advocaat Edward Brans, een juridisch onderzoek uitgevoerd naar de op RWZI van toepassing zijnde norm. Professor Dr. Mr. Brans is een autoriteit betreffende de advisering van dit vraagstuk. Zijn conclusie is dat voor een volledig gewijzigde installatie met een nieuwe zuiveringstechniek artikel 3.5b van het Activiteitenbesluit van toepassing is. Dit artikel stelt dat voor nieuwe installaties de volgende geurnorm geldt: 0,5 odour unit per kubieke meter lucht als 98-percentiel.

Op 13 april 2021 is het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden aan HDSR per brief geïnformeerd over de geurnorm die voor de RWZI Utrecht wordt gesteld (*zie bijlage Brief GS Utrecht aan HDSR*).

5. Bestuurlijk overleg tussen HDSR, gemeente en provincie Utrecht, 11 oktober 2021

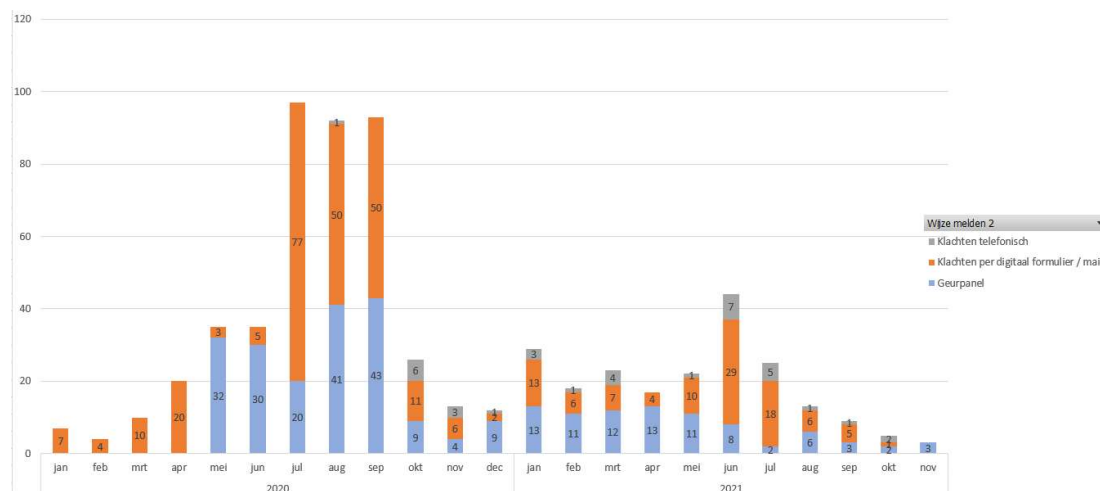
De bestuurlijke vertegenwoordiging was gelijk aan het bestuurlijke overleg van 9 september 2020 en 11 januari 2021.

HDSR presenteert de resultaten van het in de zomer uitgevoerde geuronderzoek naar de nieuwe opstelling voor de geurbehandeling. Dit betreft met name de werking van de actiefkoolfilters. De resultaten van het onderzoek zien er veelbelovend uit maar omdat kort voor het bestuurlijk overleg de concept rapportage is aangereikt heeft nog geen beoordeling door de provincie plaatsgevonden. De afspraak wordt gemaakt dat de ODRA de rapportage beoordeeld om vervolgens tot een definitieve rapportage te komen. Na beoordeling van de ODRA wordt de het concept-rapport bijgesteld en is door HDSR het definitieve onderzoek op 25 november 2021 aan GS aangeboden (*zie bijlage Geurrapport RWZI Utrecht -Olfasense*).

Uit het geuronderzoek volgt dat met de opgestelde geurbehandelingssystemen de RWZI Utrecht in haar huidige bedrijfsvoering voldoet aan de geurnorm van 0,5 ouE/m³ als 98-percentielwaarde.

Op basis van het vastgestelde geurrapport hebben op 11 november '21 een aantal bewoners die in de omgeving van de RWZI wonen en die een verzoek om handhaving hebben ingediend, een afwijzing van dit handhavingverzoek ontvangen.

In het overleg worden resultaten uit de klachtenregistratie van de periode 2020 tot en met oktober gepresenteerd.

Na de enorme overlastsituatie van de zomer 2020 is het aantal klachten vanaf oktober 2020 sterk afgenomen. Dit moment hangt samen met het aanbrengen van de actief koolfilters.

In mei – juni 2021 zijn er wederom veel klachten van stankoverlast gemeld. In deze periode heeft er een fout met de wisseling van een van de koolfilters plaatsgevonden. Deze fout heeft tot stankoverlast voor de omgeving geleid. Door HDSR is aangegeven dat het wisselproces van het actiefkoolfilters in de definitieve installatie geoptimaliseerd en geautomatiseerd kan worden. Dit minimaliseert het maken van fouten bij het wisselen van de actiefkoolfilters.

De provincie en de gemeente Utrecht vragen aandacht voor beheersmaatregelen die in de dagelijkse praktijk tot overlastsituaties leiden. Gezien de gevoelige ligging van de RWZI ten opzichte van woningen, vraagt het zorgvuldig handelen en direct reageren op incidenten een constante aandacht en direct en alerte houding.

De hoeveelheid aangevoerd slib wordt besproken. HDSR meldt dat voor 2021 de slibaanvoer binnen de vergunde hoeveelheid zal blijven.

Qua communicatie wordt in afstemming een Statenbrief en brief aan de Gemeenteraad voorbereid. De omgeving wordt met een vervolg-bewonersbrief geïnformeerd.

6. Bestuurlijk bilateraal overleg provincie Utrecht en HDSR, 11 november 2021

Op 11 november '21 hebben de heer Jansen op de Haar, hoogheemraad de Stichtse Rijnlanden en gedeputeerde de heer Schaddelee elkaar gesproken over de ruimtelijke ontwikkelingen in de directe omgeving van de RWZI Utrecht.

Door de gedeputeerde Schaddelee is gemeld dat voor woningbouwplannen zoals op het Jagerspad en het Zandpad de geurnorm van 0,5 ouE/m³ als 98-percentielwaarde geldt. De ligging van de RWZI betreft een ruimtelijk legale maar ook ongelukkige situatie met bewoning relatief dicht op de RWZI.

Voor het vraagstuk van de ruimtelijke ordening en de afweging waar woningbouw mag en kan plaatsvinden, zijn B&W van Utrecht in samenspraak met de gemeenteraad de bevoegde en meest aangewezen organen om een juiste afweging te maken over de locaties waar woningbouw mag en kan plaatsvinden. Bij de locatiekeuze moeten milieugrenzen in acht worden genomen.

Het is de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de HDSR om overlast in de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen.

Verder is een andere geurbehandeling op het ontvangstwerk (waar het afvalwater de RWZI binnenkomt) besproken. Deze geurbron kan aanzienlijk worden verbeterd als de installatie met een ander type geurbehandeling wordt uitgevoerd. HDSR zal naar verwachting in het najaar van 2022 de microgaswassers vervangen door een lavafilter gevolgd door een actief koolfilter. Daarbij zal dit nieuwe systeem verder van de woningen komen te liggen dan de huidige microgaswassers. Deze wijziging leidt tot een verbetering van de geursituatie.

Voor deze gewijzigde situaties zal door HDSR in december 2022 een aanvraag tot wijziging van de omgevingsvergunning (Wabo) worden ingediend.

Een volgend bestuurlijk overleg tussen HDSR, gemeente Utrecht en provincie Utrecht is nog niet gepland maar zal naar verwachting in het derde kwartaal 2022 plaatsvinden. Doel van dit overleg is om te kunnen vaststellen dat de maatregelen die genomen zijn om stankoverlast te voorkomen, daadwerkelijk effectief zijn.

Verder kunnen dan afspraken over de beheersfase worden gemaakt.

Bijlagen:

- Bewonersbrief 16 oktober 2020
- Bewonersbrief 26 januari 2021
- Brief GS Utrecht aan HDSR, 13 april 2021, Geurnormering RWZI Utrecht / Overvecht
- Geurrapport RWZI Utrecht -Olfasense (HDSR21C3-29102021)